

Sammanställning av fråga 3 – Service. Gävle

I vissa frågor finns ibland följande förkortningar (K) = kommunnivå, (R) = regionnivå, (N) = nationell nivå. Svaren är normalt angivna på kommunal nivå.

FRÅGOR	SVAR						
Service	Vänsterpartiet	Socialdemokraterna	Miljöpartiet	Centerpartiet	Liberalerna	Moderaterna	Kristdemokraterna
Kommunal service							
Hur avser ni att agera för att anpassa lagstiftningen kring upphandling (LOU) för att stärka lokalt företagande? (K) (R)	Vi har bland annat varit med och tagit fram ett nationellt stöd för att kunna bryta ned upphandlingar så att fler ska kunna upphandla från lokala företag och varor. EU sätter gränser, men Sverige borde utmana i större utsträckning. Det är viktigt med upphandlingsfunktioner lokalt som arbetar med att göra små och anpassade upphandlingar, då gäller det att skriva upphandlingskraven så att de ger lokala företag större möjligheter att vara med, ett exempel skulle kunna vara djurvälstånd.	Hur lagstiftningen ser ut är en nationell fråga men på lokal nivå försöker vi göra anpassningar som underlättar för lokala producenter att bli leverantörer till kommunen. Till exempel genom att dela upp upphandlingar i mindre delar så inte enbart stora företag har möjlighet att möta kravställningar. Men upphandling är ett väldigt viktigt verktyg och vi är beredda att inom lagens ramar prova än fler sätt som gynnar lokala jobb och matproduktion. Vi vill också ställa både tydligare krav och se en bättre uppföljning av kommunens upphandlingar – till exempel genom att ställa krav på praktikplatser/lärlingsplatser vid kommunens byggupphandlingar vilket ofta möjliggör för lokala företag att delta som entreprenörer eller underentreprenörer. Upplevelse-, besöks- och tjänstenäringarna ska ges förutsättningar att växa. Socialdemokraterna driver på för att Region Gävleborg ska ges stöd till en ökad och hållbar produktion av livsmedel, som ett led i Sveriges livsmedelsstrategi. Socialdemokraterna har medverkat till att Regionen ska använda upphandlingen av varor och tjänster som ett strategiskt verktyg för regional utveckling.	Det kan finnas olika skäl att främja lokala aktörer i olika former av upphandlingar. Förutom att stärka det lokala näringslivet finns det värden i form av lokalkännedom, möjlighet att minska mängden långväga transporter och inte minst det skäl som handlar om att stärka lokalsamhällets självförsörjningsgrad och motståndskraft mot olika former av yttre risker. Regelverket kring upphandling är oerhört komplext och regleras av såväl nationell lagstiftning som lagstiftning på EU-nivå. Redan idag finns det möjlighet att styra upphandlingar på olika sätt för att stärka lokala företag och främja sociala och miljömässiga värden. Här behöver vi dock göra mer för att använda de möjligheter som finns i dagens regelverk. Önskvärt vore också att möjligheten till riktade upphandlingar med avseende på sociala och miljömässiga värden stärktes ytterligare. Therese svar: Vi vill se ett handslag och en gemensam färdplan med de lokala matproducenter som finns i vår närregion för att vi tillsammans ska identifiera utmaningar och möjligheter framåt för en ökad livsmedelsproduktion. Gävle kommun har lyckats ställa så väl lagliga som möjliga krav om mer	Från kommunalt håll kan vi jobba med delade upphandlingar, där även mindre och lokala aktörer ges chans att lägga bud.	Kommunen försöker redan idag göra upphandlingar så att lokala producenter kan vara med inom ramen för LOU och inför upphandlingar ger man information om upphandlingen till intresserade och stödda så långt som möjligt utan att snedvrیدا konkurrensen. Liberalerna anser att det ofta är bra att dela upp upphandlingarna i mindre delar. På så vis ökar våra lokala företags möjligheter att delta i och kunna vinna de upphandlingar de deltar i.	Det finns inget idag som hindrar kommunerna att ställa de kvalitetskrav som man anser är nödvändiga. Tyvärr sker det sällan idag utan kommunerna handlar oftast till lägsta pris. Nu när civilförsvarets behov har hamnat i fokus så blir frågan om att kommuner och region handlar exempelvis livsmedel lokalt än viktigare. Moderaterna vill på alla nivåer i politiken underlätta affärer mellan kommun och det lokala näringslivet och är beredd att se över samtliga lagar och regler som styr upphandlingar. Näringslivet regelnämnd har i en rapport visat att regelkrånglet har ökat kraftigt i Sverige sedan 2014 till stora kostnader för samhället och näringslivet	Vi Kristdemokrater i Gävle anser det viktigt att möjligheter finns för att främja lokala producenter.

		<p>Strategiskt inköp är ett mycket viktigt verktyg för att möjliggöra regional utveckling. Region Gävleborg ska utveckla förmågan och kompetensen att utöver rättssäkerhet och effektivitet också främja innovativa lösningar, ha stärkt miljöhänsyn och ta sociala hänsyn i beaktande. I detta ingår att främja en ökad tillväxt och sysselsättning samt en hållbar utveckling med hänsyn till miljömässiga, sociala och etiska aspekter. Hållbarhetskrav som exempelvis arbetsrättsliga eller miljömässiga krav, ska ställas i offentliga upphandlingar där det är motiverat. Likaså ska göras överväganden om upphandling respektive egen regi. Region Gävleborg säkerställer att möjligheterna för lokala små och medelstora företag att delta i regionens inköp och upphandlingar, eller offentliga upphandlingar i Sverige, ökar.</p>	<p>närproducerad mat vilket ger stor effekt för våra bönder. Men vi vill längre! Vi ser att vi exempelvis kan göra gemensamma projekt med bönder som vågar testa nya grödor som blir allt mer efterfrågade för att de klarar framtidens klimat eller kan bidra till mer klimatsmart mat - som gråärt eller andra kulturväxter. Genom att ställa krav om att skolbarnen exempelvis ska kunna besöka producenten i utbildningssyfte så går det också att helt lagligt möjliggöra än mer lokal mat i våra skol- och äldreboendes kök. En annan mycket viktig del är att öka tillgången på egna kök i skolor och äldreboenden så att våra egna kockar, som också måste få tillgång till bra utbildning, faktiskt kan planera sin matlagning bättre. Då kan något ökade kostnader för lokal mat hanteras bättre, genom att ta tillvara på överskott bland annat.</p>				
	Vänsterpartiet	Socialdemokraterna	Miljöpartiet	Centerpartiet	Liberalerna	Moderaterna	Kristdemokraterna
Barn och äldreomsorg	<p>Hemlingborg i Gävle är ett bra och spännande exempel på hur olika verksamheter kan integreras. Det omfattar ett vård- och omsorgsboende, en skola, en förskola och en idrottshall under samma tak..</p>		<p>Även vi på landsbygden ska ha god tillgång till barnomsorg och äldreomsorg. Per person kan kostnaden bli högre för kommunen att hantera, men relaterat till vad landsbygden ger tillbaka till staden och landet i stort är kostnaden försumbar. Det ger dock kommunerna ett utmanande läge, och därför ser vi det som oerhört viktigt att staten jämnar ut skillnaderna mellan storstäder och kommuner med stor andel landsbygd, där avstånden och glesheten mellan människor såklart ger kostnader. Vi ser också att kommuner behöva tänka nytt, och uppmuntra kooperativa och sociala lösningar som människor såklart ska få ersättning för att drifta, men som ändå kan göras</p>				

			smartare än storskaliga kommunala lösningar ibland tenderar att bli.				
	Vänsterpartiet	Socialdemokraterna	Miljöpartiet	Centerpartiet	Liberalerna	Moderaterna	Kristdemokraterna
"Distriktssköterskor" ex. vaccination på orten/hemma (R)	Vi arbetar vi för en jämställd och jämlik vård i hela regionen. Vården ska vara lika, oberoende om du bor i en stad eller på landsbygden. Vaccinationsinsatserna under pandemin samordnades av Regionen centralt, men ordinarie säsongsvaccinationer erbjuds av hälsocentralerna i respektive kommun och utförs av exempelvis distriktssköterskor. För personer som inte kan ta sig till en hälsocentral ansvarar kommunens distriktssköterskor, i hemsjukvården.	Om det finns behov finns möjlighet till hembesök från hälso- och sjukvården. För oss socialdemokrater är det en fråga om trygghet och jämlikhet	Miljöpartiet vill satsa på att utveckla den nära vården. Alla ska kunna känna sig trygga i att den nära vården finns när den behövs, det gäller allt från barnavårdscentralens viktiga arbete till att avancerad vård i hemmet fungerar vid svår sjukdom. Vi vill att de som önskar och kan ska få vård i det egna hemmet. I den utvecklingen behöver primärvården byggas och få ett större uppdrag. Distriktssköterskor är centrala för att ge fler en nära vård, allra helst i deras egna hem.		Liberalerna vill att primärvården i Gävleborg fortsätter att bedrivas i egen regi tillika av privata aktörer vilket är en förutsättning för att skapa verklig valfrihet för patienterna. Patienterna ska ha möjlighet att välja den hälsocentral där denne känner sig trygg. Incitamenten för privata aktörer att etablera sig i Gävleborg ska förbättras då de privata aktörerna är en viktig faktor för att skapa en välutbyggd primärvård med hög kvalitet i Gävleborg. Både privata hälsocentraler och de som är drivna i egen regi har allmänspecialister och distriktsjuksköterskor på plats under hälsocentralernas öppettider.	Vi vill säkerställa tillgången till en god och nära vård i hela länet. Där är det viktigt att det finns många hälsocentraler över hela länet. Vi vill återställa kravet på att det ska finnas distriktssköterska och allmänläkare på alla hälsocentraler. Hälsocentraler ansvarar för vården där vaccinationer ingår. Idag är ansvaret för hemsjukvården kommunalt och vi vill se över om kommunaliseringen fick de önskade effekterna och om inte återta ansvaret för hemsjukvården och låta respektive hälsocentral ansvara för det	
Återvinning	Vänsterpartiet	Socialdemokraterna	Miljöpartiet	Centerpartiet	Liberalerna	Moderaterna	Kristdemokraterna
Hur kan kommunen förenkla för medborgarna på landsbygden att sortera och returnera sitt avfall så bra sorterat? Idag är det ganska långa avstånd till ÅVC.	Genom att kommunerna nu fått utvidgat ansvar för förpackningar så förbättras förutsättningarna. Så småningom kommer det bli krav på att kunna ha återvinning i anslutning till bostaden, det är något som t.ex. Hofors kommun redan arbetar med. Vi har verkat för fler	Samtliga serviceorter har idag en återvinningscentral.	I Gävle har Miljöpartiet lett det kommunala avfallsförbundet Gästrike återvinning under mandatperioden. Med oss i styret har det blivit billigare att sortera bättre, och det kostar mer att inte sortera alls. Vi har lagt stora resurser på att förbereda för att införa så kallad "fastighetsnära insamling" som gör att alla hushåll ska kunna sortera alla förpackningar som glas, metall, papper, plast med mera hemma vid huset. Nu väntar vi bara på statens besked om ersättning till kommunerna så kan vi trycka på	Hur kan kommunen förenkla för medborgarna på landsbygden att sortera och returnera sitt avfall så bra sorterat? Idag är det ganska långa avstånd till ÅVC.	Enligt kommande lagstiftning ska mer skräp kunna sorteras hemma och det förbereder sig kommunen på genom sitt återvinningsbolag. Däremot kommer man inte ifrån att visst skräp måste lämnas på återvinningscentralen.	Kommunerna har ansvar att samla in avfall samtidigt som förpackningsindustrin har ansvar för att samla in sina förpackningar. Det kommer nya regler som ställer större krav på kommunerna att samla in avfall vid fastighetsgräns vilket bör underlätta för boenden på landsbygd	

	återvinningscentraler runt om i vårt län.		knappen för att påbörja ett införande. Det kommer göra stor skillnad för oss landsbygdsbor! Men parallellt med detta har vi sett hur avfallsmängderna faktiskt för första gången minskat när vi byggt ut fler återvinningsstationer (nu senast i Sandviken) och gjort det lättare att göra rätt. Vi ser nu när vi följer upp hur mycket och vad som slängs, att det är oerhört viktigt att både jobba med kommunikation om avfall, om att göra det lättare hemma att göra rätt men också att medborgare som anstränger sig ska tjäna på det. Det vill vi fortsätta jobba med. Idag är det därför tre gånger så stor skillnad i pris mellan det miljöbästa och miljösamsta abbonemanget för sophantering för privatpersoner.				
Kommersiell service	Vänsterpartiet	Socialdemokraterna	Miljöpartiet	Centerpartiet	Liberalerna	Moderaterna	Kristdemokraterna
Ett viktigt inslag i utveckling av landsbygden är att det inom rimliga avstånd finns livsmedel, drivmedel, laddstolpar, apotek, paketutlämning och att butiker utvecklas till servicepunkter. Vad avser ni att göra för att underlätta detta? (K) (R)	Vi har föreslagit att små glesbygdskommuner ska få statsbidrag för att bygga upp och tillhandahålla kommersiell service. Pengarna kan användas till exempelvis lokaler, stöd m.m. Vi föreslår också riktade statsbidrag till utbyggd laddinfrastruktur på landsbygd. Vi fick i Riksdagen igenom ekonomiskt statligt stöd till lanthandlare och har föreslagit att fler ska omfattas genom att gränserna för när man får del av stödet ändras så att avstånden kortas och omsättningskraven sänks något.	Vi Socialdemokrater hade införandet av kommunala servicepunkter som ett av våra vallöften 2018 vilket nu också finns i Gävle kommun för att stödja lokala livsmedelsbutiker. Vad gäller laddstolpar håller en kommunal utbyggnadsstrategi på att tas fram. I uppdraget till denna finns ett utpekat direktiv att säkerställa ytterområdenas möjligheter att tanka el. Kommersiell och offentlig service behövs för att skapa miljöer där det är attraktivt att bo, arbeta och driva företag. Socialdemokraterna driver på för att Region Gävleborg arbetar med att stärka den kommersiella servicen såsom dagligvaror och drivmedel i landsbygder. Det ger förutsättningar för både äldre och yngre personer att bo kvar, gör det mer attraktivt för barnfamiljer att flytta in och möjliggör för företagare att vara	Inom ramen för den landsbygdssatsning som vi bidragit till att göra i Gävle kommun så har serviceorter pekats ut i våra landsbygder med tillhörande servicepunkter. De får en extra ersättning för det extra ansvar de tar. Vi vill dock gärna se en utveckling av detta och ge de aktörerna eller andra aktörer som exempelvis föreningar, möjlighet att erbjuda exempelvis enklare medborgarservice i samverkan med kommunen. Att utveckla distansarbetsplatser för såväl offentligt anställda som andra som jobbar på distans från våra landsbygder är också en utveckling vi vill vara med och bidra till.	Vi jobbar med servicepunkter i våra landsbygdsområden, där kommunal basal service ska finnas tillgänglig, förutom kommersiella nyttigheter.	Liberalerna arbetar aktivt i Region Gävleborg med att med de så kallade 1.1 pengarna medfinansiera projekt som drivs av företagare på landsbygden, bland annat inom livsmedelsbranschen och till företag som verkar som servicepunkter på mindre orter. Dessa pengar möjliggör för företag på landsbygden att kunna utvecklas och bli kvar på orten och även kunna utöka sin personalstyrka. På lokal nivå ska kommunen underlätta så långt som möjligt för lokala näringsidkare, givet gällande lagstiftning om statsstöd. Men ytterst är det kundunderlaget som avgör om det går att	Det finns idag ekonomiskt stöd för detta från regionen och kommunerna. Vi ser gärna att man underlättar denna utveckling men det bör byggas på en stor del kommersiell grund. Det är viktigt att kommersiell verksamhet bedrivs på kommersiella villkor. Däremot ska det möjliggöras för andra aktörer att använda den lokala handlaren för annan typ av service, som exempelvis apotek och paketutlämning	Från politiskt håll är det viktigt att skapa förutsättningar för att bo och bedriva verksamheter på landsbygden. Goda kommunikationer är en förutsättning för att antalet boende ska öka. Offentliga resurser behöver stärkas. Ytterområdessatsningarna bör utvecklas.

		<p>verksamma på landsbygden. Tillgänglighet till dagligvaror och till drivmedel ska vara prioriterat. Det arbetet måste fortsätta.</p>			<p>driva en verksamhet och brister det kan inte kommunen kompensera. På nationell nivå anser Liberalerna att ett konkurrensneutralt stöd ska ges till de lanthandlare som agerar som ombud för olika tjänster.</p>		
	Vänsterpartiet	Socialdemokraterna	Miljöpartiet	Centerpartiet	Liberalerna	Moderaterna	Kristdemokraterna
<p>Vad kan politiker göra för att förbättra postgången?</p>	<p>Avregleringen av PostNord har försvårat och fördyrat hanteringen så att det blir flera utdelningar i samma trapphus i större städer, medan Postnord ensamt får dela ut där det inte är kommersiellt gångbart. Eftersom det är billigare att dela ut post i större städer tappar PostNord intäkter som annars skulle kunna finansiera postgången i övriga landet. Det behövs regeländringar för att finansiera brev- och paketutlämning.</p>	<p>Handlarna på landsbygden har länge haft problem med att både få bli och att förbli paketombud och det försämrar ju servicen för kunderna och de boende på mindre orter. Det här är en fråga om rättvisa och respekt. Därför har vi socialdemokrater i Region Gävleborg, tillsammans med kommunerna och handlarna, sett till att påverka PostNord att nu sätta paketboxar vid dessa butiker. Flera mindre orter i Gävleborg får nu paketboxar utomhus där det går att hämta beställda paket när som helst på dygnet. Politiken kan nationellt ställa krav på, och finansiera, infrastruktur, vilken postutlämning ju ändå är, på en viss nivå. Tyvärr är postverksamheten ju i stort sett privatiserad även om staten äger stor del av postnord, men de tar en konkurrensutsatt verksamhet, vilket sätter vissa gränser, men självklart ska postutdelning fungera över hela Sverige.</p>		<p>I andra länder finns stöd för att tillhandahålla service, utöver PostNords uppdrag idag. Detta bör även Sverige införa.</p>	<p>Bra fråga. Pressa på för bättre service.</p>	<p>I riksdagen har vi moderater lyft upp Postnords brister och de problem som finns i Gävleborg. Dels måste regeringen i ett regleringsbrev /ägardirektiv förtydliga Postnords ansvar att säkerställa en god samhällsservice i hela Sverige men det är möjligt att även lagstiftningen måste skärpas under mandatperioden om inte Postnord förbättrar sin tillgänglighet för såväl företag som privatpersoner. Tidiga tider för tömningar av brevlådor och varannandagsutdelning försämrar möjligheterna att bo leva och driva företag i Gävleborg</p>	